16.1.2023

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Asia: HE 43/2022 vp, HE 313/2022 vp

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI TEKIJÄNOIKEUSLAIN JA SÄHKÖISEN VIESTINNÄN PALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Suomen Kiinteistöliitto ry kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi.

Suomen Kiinteistöliitosta

Suomen Kiinteistöliitto ry (Kiinteistöliitto) on kiinteistönomistajien edunvalvoja ja kiinteistöalan asiantuntijaorganisaatio. Kiinteistöliittoon kuuluu 23 alueellista kiinteistöyhdistystä, joiden jäsenkunta muodostuu pääsiallisesti asunto-osakeyhtiöistä. Kiinteistöliiton jäsenkuntaan kuuluu myös mm. kuntien omistamia ja yleishyödyllisiä vuokrataloyhteisöjä. Alueellisten kiinteistöyhdistysten jäsenistöön kuuluu yhteensä n. 31 000 asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä.

Lisäksi Kiinteistöliittoon kuuluu Suomen Vuokranantajat ry, jossa on jäseninä noin 22 000 yksityishenkilöä tai muuta tahoa, jotka vuokraavat asuin- ja liikehuoneistojaan asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä.

Jäsenkuntamme piiriin kuuluu arviolta noin 2 miljoonaa suomalaista.

Kiinteistöliiton lausunto

Kiinteistöliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja tulla kuulluksi uudesta tekijänoikeuslain hallituksen esityksestä, joka saattaa voimaan DSM- ja verkkolähetysdirektiivit.

Kiinteistöliitto esittää huolensa sen osalta, että erityisesti hallituksen esitykseen sisältyvät verkkolähetysdirektiivin voimaansaattamiseksi säädettävät pykälät ja perustelut koskien televisiokanavien jakelua jäävät merkitykseltään epäselväksi. Toisaalta epäselväksi jää myös se, onko hallituksen esityksellä tarkoitus muuttaa televisiosisältöjen jakelun nykytilaa.

Jos muutosta tavoitellaan, Kiinteistöliitto katsoo, että tätä ei ole riittävästi huomioitu hallituksen esitykseen sisältyvässä vaikutusarvioinnissa. Muutoksella olisi huomattava vaikutus suomalaisessa taloyhtiökentässä, jossa taloyhtiöt yhteisantenni- ja kaapelijärjestelmien omistajina saatettaisiin katsoa televisiosisältöjen edelleenlähetystä harjoittaviksi toimijoiksi. Tämä voisi johtaa tilanteeseen, jossa taloyhtiöt joutuisivat maksamaan erikseen tekijänoikeuskorvauksia tekijänoikeusjärjestölle. Tällainen velvollisuus uhkaisi nostaa jo entuudestaan erittäin korkeiksi nousseita asumiskustannuksia. Nykyisellään vapaasti vastaanotettavien kanavien osalta televisioyhtiöt hankkivat ja maksavat nämä oikeudet yleisölleen koko Suomen kattavasti ja jakelutavasta

riippumatta. Kiinteistöliitto vastustaa muutosta, joka toisi taloyhtiöille velvoitteen maksaa tekijänoikeuskorvauksia kiinteistön verkkoa hyödyntäen lähetetyistä ohjelmasisällöistä.

Kiinteistöliitto kannattaa nykyisen, sinänsä toimivan ja verkkojakeludirektiivin mukaisen nykytilan säilyttämistä. Nykytilan säilymisen ja sen direktiivin mukaisuuden tulisi kuitenkin selkeämmin ilmetä erityisesti alkuperäistä lähettämistä ja edelleenlähettämistä koskevista määrittelypykälistä sekä näiden perusteluista.

Kiinteistöliitto katsoo, että sääntelyssä tulisi huomioida lähetysteknologioiden moninaisuus ja nopea kehittyminen. Sen vuoksi sääntelyn tulee olla teknologianeutraalia. Tämä lähtökohta ei kuitenkaan toteudu hallituksen esityksessä alkuperäisen lähettämisen osalta. Hallituksen esitys myös poikkeaa tältä osin verkkolähetysdirektiivin mukaisesta alkuperäisen lähettämisen määritelmästä. Verkkolähetysdirektiivin mukaan (EU 2019/789, resitaali 20) *Jos signaalien jakelijat ainoastaan tarjoavat lähetystoimintaa harjoittaville organisaatioille Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetun ”teknisen tavan” kyseisen lähetyksen vastaanoton varmistamiseksi tai parantamiseksi, signaalien jakelijoiden ei pitäisi katsoa osallistuvan yleisölle välittämiseen*.

Taloyhtiö, joka omistaa yhteisantennijärjestelmän tai kiinteistön sisäverkon, jonka kautta televisio-ohjelmia välitetään asukkaille ei käytännössä voi valvoa tai aktiivisesti muutoinkaan vaikuttaa lähetettävään sisältöön, vaan lähetys kiinteistön verkossa tapahtuu nykyisellään käytettävästä teknologiasta riippumatta alkuperäisen lähettäjän valvonnassa ja vastuulla. Näin ollen taloyhtiön verkossa tapahtuvan lähettämisen on katsottava direktiivin mukaisesti olevan osa alkuperäistä lähettämistä.

Sääntelyssä tulisikin selkeästi todeta, että alkuperäistä lähettämistä on millä tahansa tekniikalla (esimerkiksi antenni-, kaapeli-, IPTV- ja verkkolähetyksinä) tv-yhtiön toimesta tai valvonnassa ja vastuulla toteutettava lähettäminen yleisölle. Tämä voitaisiin toteuttaa lisäämällä lakiin alkuperäistä lähettämistä koskeva määritelmä, jonka mukaan alkuperäistä lähettämistä on kaikki lähettäjäyhtiön tekemä lähettäminen, kun se tapahtuu lähettäjäyhtiön toimesta tai valvonnassa ja vastuulla millä tahansa teknologialla samanaikaisesti ja muuttumattomana.

Kunnioittavasti,

SUOMEN KIINTEISTÖLIITTO RY

Tapio Haltia
neuvontalakimies